

Projekt

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA KATOWICE

z dnia 2026 r.

w sprawie ustanowienia na terenie miasta Katowice Strefy Czystego Transportu

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.) oraz art. 40 ust. 1 i 2 w związku z art. 39 ust. 4 i art. 39 ust. 9 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1853 z późn. zm.), po przeprowadzeniu konsultacji w trybie art. 5 ust. 5 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338 t.j.)

Rada Miasta Katowice
uchwała

§ 1. 1. W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania emisji zanieczyszczeń z transportu na zdrowie ludzi i środowisko ustanawia się z dniem 29 czerwca 2026 r. Strefę Czystego Transportu w Katowicach, zwaną dalej „Strefą”, w granicach określonych w załączniku nr 1 do uchwały.

2. Granice Strefy przedstawia w formie graficznej załącznik nr 2 do uchwały.

§ 2. Strefa zostaje ustanowiona na czas nieoznaczony.

§ 3. Sposób organizacji ruchu przewiduje umieszczenie na wszystkich wjazdach i wyjazdach ze Strefy odpowiednio znaków drogowych informacyjnych D-54 „Strefa czystego transportu” i D-55 „Koniec strefy czystego transportu” oraz zastosowanie rozwiązań umożliwiających ominięcie Strefy kierującemu pojazdem samochodowym nieuprawnionym do wjazdu do Strefy.

§ 4. Oprócz pojazdów, o których mowa w art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych, zwanej dalej "Ustawą", od zakazu wjazdu do Strefy wyłącza się dodatkowo pojazdy określone w załączniku nr 3 do uchwały.

§ 5. 1. W celu identyfikacji pojazdów samochodowych uprawnionych do wjazdu do Strefy, o których mowa w art. 39 ust. 1 pkt 1 - 3 Ustawy oraz w załączniku nr 3 do uchwały określa się sposób kontroli wjazdu do Strefy za pomocą danych pozyskiwanych z centralnej ewidencji pojazdów, o której mowa w art. 80a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym.

2. Kontrolę wjazdu do Strefy prowadzą uprawnione służby, zgodnie z posiadanymi kompetencjami.

§ 6. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Katowice.

§ 7. 1. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

2. Treść uchwały o ustanowieniu Strefy zostanie dodatkowo podana do publicznej wiadomości:

- 1) na elektronicznej Tablicy Ogłoszeń Urzędu Miasta Katowice;
- 2) w miejscach przeznaczonych do zamieszczania ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Katowice;
- 3) na portalu katowice.eu.

Granice obszaru Strefy

1. Strefa Czystego Transportu w Katowicach obejmuje drogi publiczne, których zarządcą jest Prezydent Miasta Katowice, położone wewnątrz obszaru określonego w pkt 2, z wyłączeniem ulicy ks. Stanisława Maślińskiego.

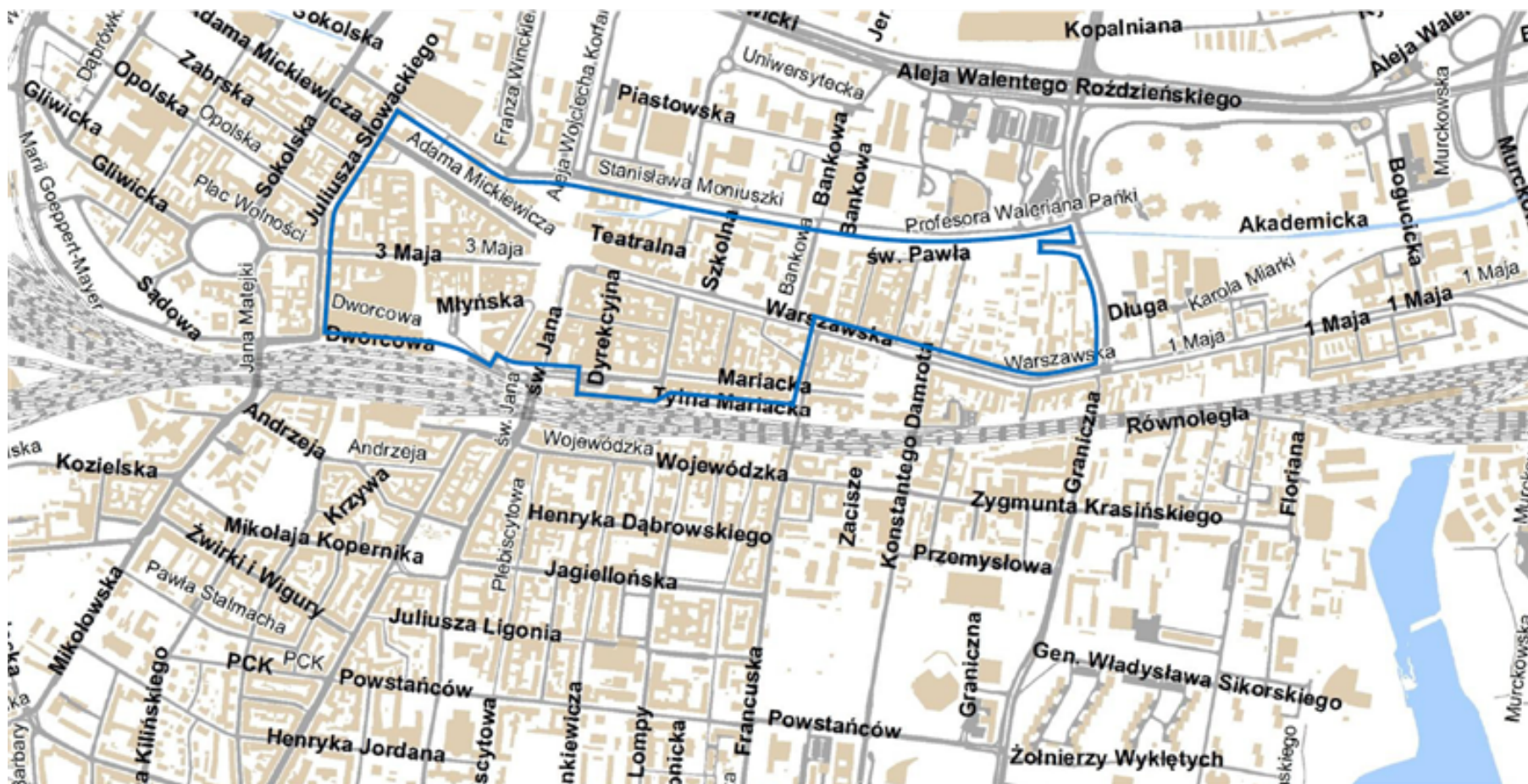
2. Granicę Strefy wyznaczają:

- 1) odcinek ulicy ks. Piotra Skargi od skrzyżowania z ulicą Juliusza Słowackiego do skrzyżowania z aleją Wojciecha Korfatego;
- 2) ulica Stanisława Moniuszki;
- 3) ulica prof. Waleriana Pańki;
- 4) odcinek ulicy Jerzego Dudy - Gracza od skrzyżowania z ulicą prof. Waleriana Pańki do skrzyżowania z ulicą Warszawską;
- 5) odcinek ulicy Warszawskiej od skrzyżowania z ulicą Jerzego Dudy - Gracza do skrzyżowania z ulicą Francuską;
- 6) odcinek ulicy Francuskiej od skrzyżowania z ulicą Warszawską do skrzyżowania z ulicą Mariacką Tylną;
- 7) ulica Mariacka Tylna;
- 8) ulica Dworcowa od skrzyżowania z ulicą Mariacką Tylną do skrzyżowania z ulicą Juliusza Słowackiego;
- 9) odcinek ulicy Juliusza Słowackiego od skrzyżowania z ulicą Dworcową do skrzyżowania z ulicą ks. Piotra Skargi.

3. Strefa nie obejmuje dróg określonych w pkt 2, oprócz pozostającego w Strefie odcinka ulicy Dworcowej objętego zakazem ruchu.

Załącznik nr 2 do uchwały nr
Rady Miasta Katowice
z dnia 2026 r.

STREFA CZYSTEGO TRANSPORTU MIASTA KATOWICE

Załącznik nr 3 do uchwały nr
Rady Miasta Katowice
z dnia.....2026 r.

Pojazdy dodatkowo wyłączone od zakazu wjazdu do Strefy:

1. Od dnia 29 czerwca 2026 roku do dnia 30 czerwca 2029 roku, pojazdy samochodowe **mieszkańców Katowic**, spełniające następujące wymagania:

- 1) z silnikami z zapłonem iskrowym spełniającymi przynajmniej wymagania europejskiej normy emisji spalin Euro 3 lub wyprodukowane nie wcześniej niż w 2000 r.;
- 2) z silnikami z zapłonem samoczynnym spełniającymi przynajmniej wymagania europejskiej normy emisji spalin Euro 4 lub wyprodukowane nie wcześniej niż w 2005 r.

2. Od dnia 1 lipca 2029 roku do dnia 31 grudnia 2033 roku, pojazdy samochodowe **mieszkańców Katowic**, spełniające następujące wymagania:

- 1) z silnikami z zapłonem iskrowym spełniającymi przynajmniej wymagania europejskiej normy emisji spalin Euro 3 lub wyprodukowane nie wcześniej niż w 2000 r.;
- 2) z silnikami z zapłonem samoczynnym spełniającymi przynajmniej wymagania europejskiej normy emisji spalin Euro 5 lub wyprodukowane nie wcześniej niż w 2009 r.

3. Od dnia 1 stycznia 2034 roku bezterminowo, pojazdy samochodowe **mieszkańców Katowic**, spełniające następujące wymagania:

- 1) z silnikami z zapłonem iskrowym spełniającymi przynajmniej wymagania europejskiej normy emisji spalin Euro 4 lub wyprodukowane nie wcześniej niż w 2005 r.;
- 2) z silnikami z zapłonem samoczynnym spełniającymi przynajmniej wymagania europejskiej normy emisji spalin Euro 6 lub wyprodukowane nie wcześniej niż w 2014 r.

4. Od dnia 29 czerwca 2026 roku do dnia 31 grudnia 2033 roku, pojazdy samochodowe inne niż mieszkańcy Katowic, spełniające następujące wymagania:

- 1) z silnikami z zapłonem iskrowym spełniającymi przynajmniej wymagania europejskiej normy emisji spalin Euro 3 lub wyprodukowane nie wcześniej niż w 2000 r.;
- 2) z silnikami z zapłonem samoczynnym spełniającymi przynajmniej wymagania europejskiej normy emisji spalin Euro 5 lub wyprodukowane nie wcześniej niż w 2009 r.

5. Od dnia 1 stycznia 2034 roku bezterminowo, pojazdy samochodowe inne niż mieszkańcy Katowic, spełniające następujące wymagania:

- 1) z silnikami z zapłonem iskrowym spełniającymi przynajmniej wymagania europejskiej normy emisji spalin Euro 4 lub wyprodukowane nie wcześniej niż w 2005 r.;
- 2) z silnikami z zapłonem samoczynnym spełniającymi przynajmniej wymagania europejskiej normy emisji spalin Euro 6 lub wyprodukowane nie wcześniej niż w 2014 r.

6. Od dnia 29 czerwca 2026 roku bezterminowo, następujące pojazdy samochodowe:

- 1) **mieszkańców Katowic** i pozostałych gmin wchodzących w skład Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, będące w ich posiadaniu przed dniem ustanowienia Strefy;
- 2) sklasyfikowane jako motocykle i pojazdy samochodowe inne w klasyfikacji pojazdów określonej w załączniku nr 6 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 31 sierpnia 2022 r. w sprawie szczegółowych czynności organów w sprawach związanych z dopuszczeniem pojazdu do ruchu oraz wzorów dokumentów w tych sprawach;
- 3) autobusy realizujące przewozy w ramach publicznego transportu zbiorowego;
- 4) specjalne, rozumiane zgodnie z definicją określoną w art. 2 pkt 36 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym, zgodnie z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 31 sierpnia 2022 r. w sprawie szczegółowych czynności organów w sprawach związanych z dopuszczeniem pojazdu do ruchu oraz wzorów dokumentów w tych sprawach;

- 5) pojazdy zabytkowe, o których mowa w art. 2 pkt 39 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym;
- 6) historyczne rozumiane zgodnie z definicją określoną w art. 2 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych;
- 7) inne niż wymienione w pkt 6.1) - 6.6), które biorą udział lub są wykorzystywane w imprezach wymagających korzystania z drogi w sposób szczególny w trybie art. 65 ustawy Prawo o ruchu drogowym.

Uzasadnienie

Ministerstwo Klimatu i Środowiska pismem z dnia 16 stycznia br. oraz nawiązując do wcześniejszego pisma z dnia 1 grudnia 2025 roku poinformowało Prezydenta Miasta Katowice, że w trakcie spotkań roboczych z przedstawicielami Komisji Europejskiej w sprawie realizacji kamienia milowego E2L, pozytywnie oceniona została informacja o podjęciu przez Radę Miasta Katowice uchwały z dnia 16 grudnia 2025 roku w sprawie przystąpienia do realizacji działań dotyczących opracowania zasad funkcjonowania Strefy Czystego Transportu celem jej utworzenia na terenie Miasta Katowice. Jednocześnie wskazano, że ze względu na terminy płatności w ramach KPO, przyjęcie odpowiedniej uchwały Rady Miasta powinno nastąpić do kwietnia 2026 r., a wdrożenie Strefy do czerwca 2026 r.

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej pismem z dnia 4 lutego 2026 r. wyraziło podziękowanie za przystąpienie do pierwszego etapu prac nad utworzeniem Strefy, podkreślając jednocześnie, że warunkiem pełnej realizacji kamienia milowego E2L jest podjęcie uchwały Rady Miasta Katowice ustanawiającej Strefę Czystego Transportu w Katowicach. Poinformowano również, że realizacja E2L będzie przedkładana do Komisji Europejskiej w ramach ósmego wniosku o płatność w kwietniu bieżącego roku. Niepełna realizacja przedmiotowego kamienia milowego będzie skutkować nałożeniem na Polskę znaczącej korekty finansowej przez Komisję Europejską, a wartość tej korekty uszczupli pulę środków KPO będących w dyspozycji naszego kraju.

Wymóg ustanowienia Strefy wynika ze wskazania w 2024 roku średniorocznego poziomu dopuszczalnego dwutlenku azotu na stacji pomiarowej będącej w dyspozycji Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, zlokalizowanej przy autostradzie A4. W wyniku starań miasta Katowice - w marcu 2025 roku stacja została przeniesiona na ulicę Jerzego Dudy-Gracza.

Przedłożony projekt uchwały opracowany został na podstawie szczegółowych analiz uwarunkowań dotyczących granic Strefy, okresu obowiązywania, sposobu organizacji ruchu, katalogu dodatkowych wyłączeń od zakazu wjazdu do Strefy, kontroli wjazdu do Strefy oraz sposobów podania do publicznej wiadomości. Ponadto, zapisy uchwały opracowane zostały z uwzględnieniem ograniczeń czasowych realizacji niezbędnej infrastruktury technicznej związanej z wprowadzeniem Strefy, wynikających z terminów oczekiwanych przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska oraz Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, a także uwzględniają doświadczenia Warszawy i Krakowa, gdzie Strefy już funkcjonują.

Zaproponowane granice Strefy obejmują obszar położony w centralnej części Miasta Katowice. Granice Strefy wyznaczone zostały z uwzględnieniem dostępnych danych dotyczących stężeń dwutlenku azotu, aktualnej lokalizacji stacji komunikacyjnej dokonującej pomiaru średniorocznego poziomu dopuszczalnego dwutlenku azotu oraz z uwzględnieniem potrzeb transportowych obszaru, dostępności publicznego transportu zbiorowego, skomunikowania z węzłami przesiadkowymi, dostępności do powierzchni parkingowych publicznych i niepublicznych, ograniczeń w ruchu wynikających z realizacji przez Spółkę PKP PLK S.A. przebudowy linii kolejowej E65, uwarunkowań wynikających z funkcjonujących stref płatnego parkowania, stref ruchu pieszego i rowerowego, stref ograniczonej prędkości Tempo 30 i ograniczeń w ruchu samochodów ciężarowych.

Zaproponowany zakres dodatkowych wyłączeń od zakazu wjazdu do Strefy, obejmujący przede wszystkim wyłączenie bez ograniczeń pojazdów samochodowych mieszkańców Katowic i pozostałych gmin wchodzących w skład Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, będących w ich posiadaniu przed dniem ustanowienia Strefy, a także wyłączenie pozostałych pojazdów spełniających wymagane normy emisji spalin, określony został z uwzględnieniem struktury rodzajowej pojazdów zarejestrowanych w Katowicach i gminach GZM oraz struktury rodzajowej potoków pojazdów na podstawowych ciągach drogowych w Katowicach.

Zapisy projektu uchwały uwzględniają również przyjętą przez Komisję Europejską aktualizację Dyrektywy w Sprawie Jakości Powietrza (AAQD), co skutkować będzie obniżeniem dopuszczalnej normy zanieczyszczeń powietrza w przepisach krajowych m.in. w zakresie średniorocznego poziomu dopuszczalnego dwutlenku azotu.